
Pšenica - Specifikacija (identičen ISO 7970:1989)

Wheat - Specification

Blé tendre - Spécifications

ITIH STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

[SIST ISO 7970:1996](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996>

Deskriptorji: kmetijski pridelki, zrna (hrana), pšenica, specifikacije, preskusi

ICS 67.060

Referenčna številka
SIST ISO 7970:1996 (sl)

Nadaljevanje na straneh od 2 do 15

UVOD

Standard SIST ISO 7970, Pšenica - Specifikacija, prva izdaja, 1996, ima status slovenskega standarda in je identičen mednarodnemu standardu ISO 7970, Wheat - Specification, First edition, 1989-07-01.

NACIONALNI PREDGOVOR

Mednarodni standard ISO 7970:1989 je pripravil tehnični odbor ISO/TC 34 Kmetijski pridelki in živilski proizvodi.

Slovenski standard SIST ISO 7970:1996 je prevod angleškega besedila mednarodnega standarda ISO 7970:1989. Slovensko izdajo standarda je pripravila delovna skupina WG 4 za področje žita in žitnih proizvodov v okviru tehničnega odbora USM/TC KŽP Kmetijski pridelki in živilski proizvodi.

V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvorni mednarodni standard v angleškem jeziku.

Ta slovenski standard je dne 1996-11-29 odobril direktor USM.

ZVEZA S STANDARDOM

JUS E.B1.200:1978 (sh) Pšenica kot surovina za mlinsko industrijo. Splošni pogoji kakovosti
Pšenica kao sirovina za mlinsku industriju. Opšti uslovi kvaliteta

OSNOVA ZA IZDAJO STANDARDARDA

- [SIST ISO 7970:1996](http://www.classic.si/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996)
- Prevod standarda [ISO 7970:1989](http://www.classic.si/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996)

OPOMBI

- Povesod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz mednarodni standard, v SIST ISO 7970:1996 to pomeni slovenski standard.
- Uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.

VSEBINA	Stran
1 Namen	4
2 Zveza z drugimi standardi	4
3 Definicije	4
4 Zahteve	5
5 Vzorčenje	7
6 Preskusne metode	7
Dodatek A: Seznam strupenih in škodljivih semen	8
Dodatek B: Nesprejemljivi rastlinski škodljivci v skladiščnem žitu	9
Dodatek C: Določanje vsebnosti nečistoč	10
Dodatek D: Literatura	15

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

SIST ISO 7970:1996

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996>

Pšenica - Specifikacija

1 Namen

Ta mednarodni standard določa minimalne kakovostne pogoje za pšenico (*Triticum aestivum*), ki je namenjena za prehrano ljudi in je predmet mednarodne trgovine.

Podaja tudi seznam škodljivih in strupenih semen (dodatek A), seznam neželenih rastlinskih škodljivcev v skladiščnem žitu (dodatek B) in metodo za določanje vsebnosti nečistoč (dodatek C).

2 Zveza z drugimi standardi

Naslednji standardi vsebujejo določila, ki z navedbami v tem besedilu določajo tudi vsebino tega mednarodnega standarda. V času objave so bile veljavne navedene izdaje. Ker se standardi revidirajo, naj stranke v pogodbah, ki temeljijo na tem mednarodnem standardu, uporabljajo najnovejše izdaje spodaj navedenih standardov. Člani IEC in ISO vzdržujejo registre veljavnih mednarodnih standardov.

ISO 712:1985 Žita in žitni proizvodi - Določanje vsebnosti vlage (Rutinska referenčna metoda)

ISO 950:1979 Žito - Vzorčenje (kot zrno)

ISO 3093:1982 Žito - Določanje števila padanja

ISO 5223:1983 Preskušalna sita za žito

ISO 7971:1986 Žito - Določanje prostorninske mase, imenovane "hektolitrska masa" (Referenčna metoda)

3 Definicije

Za namene tega mednarodnega standarda se uporabljajo naslednje definicije:

Nečistoče: Poškodovana pšenična zrna ter vse organske in anorganske snovi, ki niso pšenična zrna.

Nečistoče obsegajo naslednje štiri glavne kategorije: poškodovana pšenična zrna (3.1), druga žita (3.2), tuje snovi (3.3) in škodljiva in/ali strupena semena, snetljiva zrna in rženi rožički (3.4). (Glej tudi preglednico C.1)

3.1 Poškodovana pšenična zrna

3.1.1 Lomljena zrna: Pšenična zrna, pri katerih je viden del endosperma. Sem spadajo pšenična zrna brez kalčka.

3.1.2 Zakrnela zrna: Cela zrna v kakršnemkoli stanju, ki gredo skozi sito s podolgovatimi zaokroženimi odprtini, širokimi 1,70 mm.

3.1.3 Nezdruva zrna

3.1.3.1 Plesniva zrna: Zrna, ki imajo s prostim očesom vidno plesen na 50 % površine in/ali v jedru.

3.1.3.2 Toplotno poškodovana zrna: Zrna, ki so zaradi toplotnega učinka kostanjevo do črno obarvana.

3.1.4 Zrna, ki so jih napadli škodljivci: Zrna z vidnimi poškodbami zaradi napada glodalcev, insektov, pršic ali drugih škodljivcev.

3.1.5 Nakaljena zrna:

Nakaljena zrna se ne upoštevajo kot taka, temveč glede na aktivnost α -amilaze, ki je posledica njihove prisotnosti in se izraža kot število padanja (glej 4.2.4).

3.2 Druga žita: Žitna zrna, ki ne spadajo v vrsto *Triticum aestivum*.

3.3 Tuje snovi

Po odstranitvi rženih rožičkov ta kategorija vsebuje:

- vse sestavine vzorca, razen zrn drugih žit (3.2), zrn pšenice, škodljivih in/ali strupenih semen (3.4.1) in snetljivih zrn, ki ostanejo na situ s podolgovatimi zaokroženimi odprtini, širokimi 3,55 mm, ter vse sestavine, ki gredo skozi sito s podolgovatimi zaokroženimi odprtini, širokimi 1,0 mm (po dogovoru se te zadnje štejejo za anorganske);
- vse organske sestavine, razen zrn pšenice, drugih žit (3.2) škodljivih in/ali strupenih semen (3.4.1), snetljivih zrn (3.4.2), tujih semen, delcev slame, mrtvih insektov in delov insektov itd. in anorganskih sestavin, kot so kamni in pesek, ki gredo skozi sito s podolgovatimi zaokroženimi odprtini, širokimi 3,55 mm, ali ostanejo na situ s podolgovatimi zaokroženimi odprtini, širokimi 1,00 mm.

3.4 Škodljiva in/ali strupena semena, snetljiva zrna in rženi rožički

3.4.1 Škodljiva in/ali strupena semena: Semena, ki v količinah nad določeno mejno vrednostjo lahko škodljivo ali nevarno vplivajo na zdravje, organoleptične lastnosti ali tehnološko kakovost.

Seznam teh semen je podan v dodatku A.

3.4.2 Snetljiva zrna: Zrna, napolnjena s smrdljivim prahom, ki vsebuje spore smrdljive sneti - *Tilletia caries*, *Tilletia controversa*, *Tilletia foetida*, *Tilletia intermedia*, *Tilletia triticoides* in *Neovossia indica*.

3.4.3 Rženi rožički: Otrdeli del gljive *Claviceps purpurea*.

4 Zahteve

4.1 Splošne, organoleptične in zdravstvene značilnosti

Pšenična zrna morajo biti zdrava, čista, brez tujega vonja ali vonja, ki kaže na kakršnokoli kvarjenje, in ne smejo vsebovati aditivov in strupenih snovi.

Ostanki pesticidov in drugi kontaminanti ne smejo prekoračiti zgornjih dovoljenih količin, predpisanih v zakonodaji države, v katero je žito namenjeno, oziroma če take zakonodaje ni, ne smejo prekoračiti zgornje predpisane meje FAO/WHO Codex Alimentarius Commission.

Pšenica ne sme vsebovati živih insektov (vidnih s prostim očesom), naštetih v dodatku B.

4.2 Fizikalne in kemične karakteristike

4.2.1 Vsebnost vlage

Vsebnost vlage v pšenici, ki se določi v skladu z ISO 712, ne sme biti višja od 15,5 %.

Opomba: Nižje vsebnosti vlage se zahtevajo za določena področja, odvisno od podnebja, trajanja transporta in skladiščenja. Za dodatna pojasnila glej ISO 6322, 1., 2. in 3. točko.

4.2.2 Prostorninska masa

Prostorninska masa (hektolitrska masa) pšenice se določi z instrumenti, umerjenimi glede na referenčno metodo, podano v ISO 7971, in ne sme biti manjša od 70 kg/hl.

4.2.3 Nečistoče

Največja vsebnost nečistoč, določenih po metodi, ki je opisana v dodatku C, ne sme preseči vrednosti, predpisane v preglednici 1.

Najvišja vsebnost poškodovanih pšeničnih zrn (lomljena zrna, zakrnela zrna, nezdrava zrna, zrna, ki so jih napadli škodljivci) in zrn drugih žit, določenih z metodo, opisano v dodatku C, v skupnem seštevku ne sme preseči 15 % (m/m).

Preglednica 1: Najvišje vrednosti nečistoč

Nečistoče	Definicija, podana v	Najvišja dovoljena vrednost % (m/m)
Lomljena zrna ¹⁾	3.1.1	7 ¹⁾
Zakrnela zrna ¹⁾	3.1.2	8 ¹⁾
Nezdrava zrna ¹⁾	3.1.3	1 ¹⁾
Zrna, ki so jih napadli škodljivci ¹⁾	3.1.4	2 ¹⁾
Druga žita ¹⁾	3.2	3 ¹⁾
Tuje snovi	3.3	2
Anorganske snovi		0,5
Škodljiva in/ali strupena semena, snetljiva zrna in rženi rožički	3.4	0,5
Rženi rožički	3.4.3	0,05

¹⁾ Najvišja vsebnost lomljenih zrn, zakrnelih zrn, nezdravih zrn, zrn, ki so jih napadli škodljivci, in zrn drugih žit v skupnem seštevku ne sme preseči 15 % (m/m).

4.2.4 Aktivnost α -amilaze

Aktivnost α -amilaze (glej 3.1.5), ki se določi v skladu z ISO 3093 in se izraža kot število padanja, ne sme biti nižja od 160.

5 Vzorčenje

Vzorčenje mora biti izpeljano v skladu z ISO 950.

6 Preskusne metode

Preskusi se morajo izvesti po metodah, ki so opisane v točki 4.2.

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

[SIST ISO 7970:1996](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996>

Dodatek A (obvezen)

Seznam strupenih in škodljivih semen

A.1 Strupena semena

Botanično ime	Vsakdanje ime
<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC.	Plazeči se akroptilon
<i>Agrostemma githago</i> L.	Navadni kokalj
<i>Coronilla varia</i> L.	Pisana šmarna detelja
<i>Crotalaria</i> spp.	Krotalarija
<i>Datura fastuosa</i> L.	Beli afriški kristavec
<i>Datura stramonium</i> L.	Navadni kristavec
<i>Heliotropium lasiocarpum</i> Fisher et C.A. Meyer	Plevelna posončnica
<i>Lolium temulentum</i> L.	Omotna ljuljka
<i>Ricinus communis</i> L.	Navadni kloščevец
<i>Sophora alopecuroides</i> L.	Lisičjerepa sofora
<i>Sophora pachycarpa</i> Schrank et C.A. Meyr	Plevelna sofora
<i>Thermopsis montana</i>	Gorska labodica
<i>Thermopsis lanceolata</i> R. Br. in Aiton	Ozkolistna labodica
<i>Trichodesma incanum</i>	Siva trihodezma

A.2 Škodljiva semena

Botanično ime	Vsakdanje ime
<i>Allium sativum</i> L.	Cesen
<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Roemer et Shultes	Sirska obloglavka
<i>Melampyrum arvense</i> L.	Poljski črnivec
<i>Melilotus</i> spp.	Medena detelja
<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.	Divji sirek (siršca)
<i>Trigonella foenum - graecum</i> L.	Triplat (grško seno)

Dodatek B **(obvezen)**

Nesprejemljivi rastlinski škodljivci v skladiščnem žitu

Cryptolestes spp.

Ephestia spp.

Nemapogon granella (L.)

Oryzaephilus spp.

Plodia interpunctella (Hübner.)

Prostephanus truncatus (Horn.)

Rhizopertha dominica (F.)

Sitophilus spp.

Sitotroga cerealella (Oliv.)

Tenebroides mauritanicus (L.)

Tribolium spp.

Trogoderma granarium Everts.

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

[SIST ISO 7970:1996](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/cd252d04-dd31-4cce-b6cc-3518658a4b7b/sist-iso-7970-1996>